

Status Galliae priusquam a Romanis in Provinciam redigeretur is fuit, ut neque universa unius Imperio regeretur, neque singula civitates vel in Populi vel in Optimatum potestate essent, sed ita divisa fuit, ut pleraque Optimatum consilio regerentur, quæ liberae dicebantur, cæteræ Reges haberent. Omnes quidem id institutum tenebant, ut certo anni tempore publicum gentis Concilium agerent, in quo quæ ad summam Reip. pertinere videbantur constituerent. Civitates autem 64 Tacitus libro 3 numerat, hoc est ut ex Cæsare intelligitur, Regiones quæ non modo lingua moribus & institutis, verum etiam iisdem Magistratibus utebantur, qualis ipse multis locis Æduorum, Avernorum, & Rhemorum Civitates præcipue commemorat.

Reges vero vel Regulos potius Galli eos tum appellabant, qui non ad tempus, ut civitatum Magistratus, sed in perpetuum regium imperium quantumvis exiguis finibus obtinebant, quos immutata temporum consuetudo Duces, Comites, Marchiones nominavit.

Erant hi Reges non hereditarii, sed a populo propter Iustitiae opinionem eligebantur, neque habebant infinitum, solutum & effrenatum imperium, sed certis legibus ita circumscripsum, ut non minus ipsi in populi, quæ populus in ipsorum ditione ac potestate essent, ut fere illa regna nihil aliud nisi Magistratus perpetui viderentur. Nam multos nominat Cæsar privatos, quorum tamen parentes ac majores Regnum obtinuerant. Optimatum ergo & electorum auctoritate, quibus eam potestatem populus permittit tanquam freno coercebantur, quæ optima Reipub. forma, teste Platone, Aristotele, Polybio & Cicerone fuit.

Porro Gallia a Romanis in Provinciæ formam redacta, eodem modo Reges ipsorum ex virtute & nobilitate (instar Germanorum teste Tacito) totius populi judicio ac suffragiis electi ac constituti sunt, quorum tres tantum in hodiernum usque diem annis fere 1200, quibus illud regnum duravit, familiae recensentur.

I. Merovingiorum, qui orti a Meroveo stirpem auct annos 283 propagarunt.

II. Carolovingiorum, qui orti a Carolo Magno sobolem in annos 337 produxerunt.

III. Capevingiorum, qui ab Hugone Capeto prognati annis fere 590 regnum obtinenter. Nam licet defendi Regni judicium arbitriumque penes Ordinum Comitia, publicumque totius gentis Concilium semper perfuerit, & etiamnum omni jure sit: filii tamen & iei, qui ex Regis demortui stirpe essent propter nobilitatem (more Germanorum) & innatam quodammodo virtutem, prærogativam illam fere reliquerunt, ut eos quasi hereditarie alii pari virtute præferrent, ita tamen, ut si Regis defuncti filii annis 24 minores essent, eos creari jus non esset, atque adeo alium ætatis legitima creari, necesse esset, cuius exemplum extat anno Christi 309 in Clogio Rege.

Sed & subinde hoc ipsum Regnum quod Francogallie dicitur, inter plures Regum demortuorum filios, ex Procerum Regni voluntate & arbitrio divisum fuisse, plurima extant exempla. Si vero Populus Filio repudiato alium eligeret, relinquebantur Filio repudiato ad tuendam suam dignitatem res quæ propriæ Regis, & ipsius patrimoniales fuerant. Cæteræ quæ Regni & Reip. erant, & Reip. dicuntur, ei ad quem Regnum describatur, attribuebantur, sicut & ea res quæ Fisci dicuntur,